

Poročilo o delu Odbora Republike Slovenije za podelitev nagrad in priznanj za izjemne dosežke v znanstveno-raziskovalni in razvojni dejavnosti (v nadaljevanju Odbor)

1. Sestava odbora:

Odbor je za v letu 2026 deloval v prejšnji sestavi do maja, ko je potekel mandat predsednici in polovici članov.

Vlada RS je novo predsednico in 7 novih članic in članov imenovala 9. 4. 2026, Odbor pa je 16. 5. 2026 pričel delovati v novi sestavi.

2. Delo Odbora v letu 2026

Delo je potekalo preko sej na pristojnem Ministrstvu oziroma preko dopisnih sej:

2. dopisna seja Odbora v prejšnji sestavi (18. 2. 2026): Odbor je glasoval in potrdil razpisno dokumentacijo Javnega razpisa za Zoisovo nagrado, Zoisovo priznanje, Puhovo nagrado, Puhovo priznanje in priznanje ambasador znanosti Republike Slovenije v letu 2026 (ki jo je bilo letos prvič potrebno oddati v novi obliki - preko spletne aplikacije eJR) ter sestavo komisije za odpiranje vlog.

Javni razpis za Zoisovo nagrado, Zoisovo priznanje, Puhovo nagrado, Puhovo priznanje in priznanje ambasador oziroma ambasadorica znanosti Republike Slovenije v letu 2026:

Najava javnega razpisa je bila objavljena **2. 2. 2026** v Uradnem listu RS št. 16/26, istega dne pa tudi sam razpis z razpisno dokumentacijo na spletni strani javnih objav pristojnega ministrstva. Rok prijave kandidatur je bil 20. april 2026.

Sestanek Komisije za odpiranje vlog s kandidaturami za nagrade in priznanja je potekal 12. 5. 2026. Na poziv je prispelo 62 vlog, s skupno 72 kandidati med njimi je bilo 39 moških (54,17%) in 33 žensk (45,83), kar je največ raziskovalk doslej. Med vlogami je bilo 25 vlog za Zoisova priznanja (40,3 %), 17 vlog za Zoisove nagrade za vrhunske dosežke (27,4%), 14 za Zoisove nagrade za življenjsko delo (22,6%), 2 vlogi za Puhovo priznanje (3,2%), 1 vloga za Puhovo nagrado za vrhunske dosežke (1,6%) in 2 vlogi za Puhovo nagrado za življenjsko delo ((3,2%) in ena vloga za Ambasadorico znanosti. Komisija je pozvala k dopolnitvi 6 vlog in pregledala predlagana področja vlog: prispelo je 12 (19,3%) vlog s področja humanistike in družboslovja, 23 (37,1%) s področja naravoslovja in matematike, 14 (20,1 %) s področja tehnike 9 (14,5 %) s področja ved o živem ter 4 (8 %) interdisciplinarne vloge.

1. seja Odbora v novi sestavi je potekala 8. 6. 2026. Na njej je Odbor pregledal prispele vloge, imenoval 4 strokovne komisije (za družboslovje in humanistiko, za naravoslovje in matematiko, za tehniko in za vede o živem) in razporedil vloge za obravnavo po strokovnih komisijah.

Sestanki strokovnih komisij so potekali:

- za humanistiko in družboslovje: 19. junija, obravnavala je 29 vlog,
- za naravoslovje in matematiko: 22. junija, obravnavala je 39 vlog
- za tehniko: 2. julija, obravnavala je 29 vlog

- za vede o živem: 9. julija, obravnavala je 28 vlog

Panel predsednikov strokovnih komisij je potekal 16. julija.

Na 2. redni seji Odbora 16. 7. 2026 je Odbor je odločil o prejemnikih letošnjih nagrad in priznanj in o njihovi višini. Soglasno se je odločil za podelitev enega priznanja ambasadorka znanosti, 6 Zoisovih priznanj, 4 Zoisovih nagrad za vrhunske dosežke, 2 Zoisovi nagradi za življenjsko delo, 1 Puhovo priznanje in eno Puhovo nagrado za življenjsko delo. Dodelil je 15 nagrad in priznanj, 17 nagrajenkam in nagrajencem. Med njimi je prvič po letu 2015 več nagrajenk (11, ali 65, 7%) kakor nagrajencev (6 ali 35, 3%).

Na 3. seji Odbora 10.9.2026 je tekla razprava in se je oblikovalo mnenje o posodobitvi Zakona o nagradah in priznanjih za izjemne dosežke v znanstveno-raziskovalni in razvojni dejavnosti (iz let 2005 in 2017), ki ga je potrebno popraviti zaradi podeljevanja nagrad in priznanj ob novem državnem prazniku Dnevu znanosti (uveden aprila 2025), posodobitvi Pravilnika o nagradah in priznanjih za izjemne dosežke v znanstveno-raziskovalni in razvojni dejavnosti in potrebnih prilagoditvah razpisne dokumentacije za javni razpis za candidature za nagrade v letu 2027. Odbor se je zavzel za ohranitev števila nagrad, ki je minimalno glede na širok obseg različnih raziskovalnih področij in inovacij.

14. oktobra so bili letošnji nagrajenci in nagrajenke prvič predstavljeni javnosti v Narodni Univerzitetni Knjižnici v Ljubljani.

8. novembra pa bodo drugič v zgodovini Republike Slovenije najvišje državne nagrade podeljene ob državnem prazniku Dnevu znanosti v Cankarjevem domu, Ljubljana.

Ljubljana, 19.10.2026

za odbor predsednica:

Maja Ravnikar

Digitalno podpisal Maja Ravnikar
Datum: 2026.10.19 09:45:47
+02'00'

Prof. dr. Maja Ravnikar